

**INTERN TOEZICHTKADER CONTROLE LEERLINGENTELLING
PRIMAIR ONDERWIJS 2010**

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding

2 Werkwijze controle

- 2.1 Controle instellingsaccountant
- 2.2 Controlegroepen
  - 2.2.1 *Steekproefcontrole*
  - 2.2.2 *Risicogerichte controle*
- 2.3 Controlevormen
  - 2.3.1 *Standaard controle*
  - 2.3.2 *Beperkte controle*
- 2.4 Foutregistratie

3 Normenkader

- 3.1 Rechtmatige verkrijging van de bekostiging
- 3.2 Wettelijk kader
- 3.3 Aspecten van controle
  - 3.3.1 *Opgave leerlingentelling*
  - 3.3.2 *Groeitellingen*
  - 3.3.3 *Leerlingengewichten*
  - 3.3.4 *Culturele Minderheden (CUMI) en SBO*
  - 3.3.5 *Culturele Minderheden (CUMI) en WEC*
  - 3.3.6 *Indicatiestelling*
  - 3.3.7 *Ambulant begeleide leerlingen en de indicatiestelling*
  - 3.3.8 *Residentiële bekostiging*
  - 3.3.9 *Leerlingenadministratie*

4 Aanpassing bekostiging en stappen voor het nalevingtoezicht

5 Rapportage en looptijd van de controle

- 5.1 Rapportage aan de school
- 5.2 Onjuistheden
- 5.3 Looptijd controle

Bijlagen

- Ia** Handhaving wettelijke bepalingen leerlingentelling
- Ib** Wettelijke bepalingen leerlingentelling

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Naast het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs ziet de inspectie ook toe op de rechtmatigheid. Het aantal leerlingen op de teldatum van 1 oktober, de daaraan gekoppelde gewichten en het type onderwijs bepalen de omvang van de (lumpsum)financiering in het PO. De Inspectie van het Onderwijs (directie Rekenschap) controleert jaarlijks o.a. met een steekproef de rechtmatigheid van deze tel- en bekostiginggegevens. In dit 'Intern toezichtkader leerlingentelling PO' is het handelen van en de beoordeling door de Inspectie uitgewerkt.

Het kader is enerzijds bedoeld de eenheid van het handelen door de auditors van de Inspectie te bevorderen en alle scholen op gelijke wijze zorgvuldig te beoordelen. Anderzijds wordt met dit kader het toezicht van de inspectie duidelijker en doorzichtig. De Inspectie is hiermee aanspreekbaar op het wat en hoe van haar werk. In hoofdstuk 2 worden de werkwijze en de diverse controlevormen toegelicht. Hierbij moet worden opgemerkt dat te zijner tijd de invoering van het onderwijsnummer tot herziening van het toezichtkader zal leiden.

Het normenkader speelt een belangrijke rol bij de jaarlijkse controlewerkzaamheden. Hiermee wordt aangegeven welke aspecten van de leerlingentelling worden nagegaan en wat de norm is bij het toezicht op de naleving van de regelgeving. In hoofdstuk 3 is dit uitgewerkt.

Dat scholen fouten kunnen maken bij de jaarlijkse opgave van de leerlingentelling is niet te voorkomen; vergissingen maken komt voor. De fouten worden gecorrigeerd en de bekostigingsgegevens aangepast.

Uit de controlebevindingen van de afgelopen drie jaar blijkt dat bij een aantal scholen sprake is van stelselmatige fouten in de opgave leerlingentelling. Gelet op het belang van de naleving van de wettelijke bepalingen omtrent de rechtmatigheid van de leerlingentelling worden acties in gang gezet. In hoofdstuk 4 is dit nader uitgewerkt.

Indien een school heeft deelgenomen aan de jaarlijkse controle 'leerlingentelling' krijgt men van de Inspectie bericht over de bevindingen. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de looptijd van de controle en de wijze van rapportage aan de school.

Tenslotte wordt in bijlage I het 'handhavingstoezicht' in de controle van de leerlingentelling nader uitgewerkt.

De wettelijke bepalingen voor (het toezicht op) de leerlingentelling staan opgenomen in bijlage II.

HOOFDSTUK 2 WERKWIJZE CONTROLE

De instellingsaccountant en de Inspectie hebben beide een taak bij de controle op de leerlingentelling. De werkwijze bij de controle van de instellingsaccountant staat beschreven in paragraaf 2.1. De rest van het hoofdstuk gaat over de werkwijze van de Inspectie. In paragraaf 2.2 staan de controlegroepen waar de Inspectie een onderscheid tussen maakt en in paragraaf 2.3 de controlevormen. De werkwijze voor het herstel van geconstateerde tekortkomingen staat beschreven in paragraaf 2.4. Indien de tekortkomingen bij herhaling terugkomen kan de Inspectie interventies ondernemen gericht op het wegwerken en het voorkomen daarvan. Het interventiebeleid staat beschreven in hoofdstuk 4.

2.1 Controle instellingsaccountant

De instellingsaccountant voert een deel van de controle op de leerlingentelling uit. De controle door de instellingsaccountant staat beschreven in het controleprotocol OCW. De instellingsaccountant controleert of het aantal leerlingen per leeftijdsgroep en het toegekende gewicht volgens het Overzicht Geregistreerde Telgegevens (OGT-formulier) van CFI overeenkomt met het telformulier en de leerlingenlijst. De controle van de instellingsaccountant heeft als doel om te bewaken dat CFI de telgegevens verwerkt die de school opgeeft. De instellingsaccountant controleert niet de juistheid van de telgegevens. Deze controle wordt uitgevoerd door de Inspectie. Ook de Inspectie maakt een aansluiting tussen de bovengenoemde formulieren om vast te stellen dat het juiste bestand wordt gebruikt voor de diepere controle op de gewichten.

2.2 Controlegroepen

Jaarlijks stelt de Inspectie een plan van aanpak op voor de controle op de leerlingentelling in het PO. In dit onderzoeksplan worden verschillende controlegroepen en controlevormen onderscheiden. In deze paragraaf worden de verschillende controlegroepen toegelicht, in de volgende paragraaf de controlevormen.

2.2.1 Steekproefcontrole

De controle bij de steekproefscholen heeft tot doel een beeld te krijgen van de rechtmatigheid van het begrotingsartikel PO. De te onderzoeken steekproefscholen worden bepaald d.m.v. een aselechte steekproef op hun betreffende scholenbestand. Bij deze steekproefscholen wordt een standaard controle uitgevoerd.

2.2.2 Risicogerichte controle

De risicogerichte controle heeft tot doel de naleving te bevorderen bij die scholen waarbij het risico op niet-naleving van de regels het grootst is. Wij onderscheiden 'aanvullende' scholen en 'hercontrole' scholen.

De te onderzoeken 'aanvullende' scholen worden bepaald op basis van bestandsvergelijking c.q. cijferanalyse. Scholen die opvallende verschillen laten zien in aantallen leerlingen met 'gewicht nieuw' in 2009 t.o.v. 2008, worden geselecteerd.

De 'hercontrole' scholen worden bepaald op basis van eerdere controlebevindingen. Het betreft met name scholen die teveel onjuistheden hadden in de opgave van leerlingen en hun gewichten. Er wordt een standaard controle uitgevoerd.

Indien scholen stelselmatig onrechtmatig blijven handelen zijn nadere interventies nodig (sanctiebeleid moet echter nog nader worden uitgewerkt (zie hoofdstuk 4).

Ook een signaal over mogelijke onrechtmatigheid kan aanleiding geven een school te selecteren voor een risicogerichte controle (de zg. signaalscholen).

2.3 Controlevormen

Er zijn twee vormen van controles te onderscheiden:

1. de standaard controle, die op locatie plaatsvindt;
2. de beperkte controle, die ook op locatie plaatsvindt.

De controlevormen verschillen in controlelast en de aspecten die in de controle worden betrokken. Alle controles worden van tevoren via een brief met bijlage aangekondigd.

2.3.1 Standaard controle

Op basis van de selectie wordt een school bezocht door een auditor van de Inspectie of van het externe accountantskantoor. Alle controleaspecten zijn onderdeel van de standaard controle. De school ontvangt een aankondigingbrief van de voorgenomen controle. Men wordt verzocht een aantal documenten in kopie dan wel origineel klaar te leggen en de administratie op orde te hebben. De juistheid van de opgave leerlingentelling wordt ter plekke gecontroleerd in de leerlingenadministratie.

2.3.2 Beperkte controle

Dit betreft de controle van de 'hercontrole' scholen. Hierbij wordt een beperkt aantal controleaspecten beoordeeld (aansluiting leerlingentelling, gewichten nieuwe instromers en leerlingen van 11 jaar en ouder, verwerking door de school van het rapport 'leerlingentelling 1-10-08' van de Inspectie).

2.4 Foutregistratie

Bij de controle op de leerlingentelling worden de aard en de oorzaken van de geconstateerde onjuistheden vastgelegd die zijn gemaakt door de school bij de toekenning van het leerlingengewicht. De Inspectie stelt een rapport op voor de school waarin een analyse van de gemaakte fouten is opgenomen. In een bijlage bij het rapport is dit nader uitgewerkt. Dit geeft inzicht aan de scholen op welke punten zij zich kunnen of moeten verbeteren.

HOOFDSTUK 3 NORMENKADER

In dit hoofdstuk worden de aspecten van de controle benoemd met een toelichting wat de norm is. Allereerst wordt de beleidsdoelstelling aangegeven en wordt ingegaan op het wettelijk kader dat aan het normenkader ten grondslag ligt.

3.1 Rechtmatige verkrijging van de bekostiging

De bekostiging van de scholen in het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs is gebaseerd op het aantal en het type leerlingen dat op een school zit. De scholen voeren de leerlingentelling jaarlijks zelf uit op de teldatum 1 oktober. Het schoolbestuur is eindverantwoordelijk voor het leveren van de juiste telgegevens aan DUO-CFI voor het verkrijgen van de bekostiging voor het volgende jaar (t+1). De scholen baseren zich bij de opgave op de eigen leerlingenadministratie.

De controle op de leerlingentelling is er op gericht vast te stellen of de scholen de juiste telgegevens hebben doorgegeven en daarmee de juiste bekostiging krijgen. Vertaald in wettelijke termen wordt dan gesproken over 'rechtmatige verkrijging van bekostiging of de verkrijging van de bekostiging in overeenstemming met de wettelijke voorschriften'.

3.2 Wettelijk kader

De wettelijke voorschriften voor het verkrijgen van bekostiging voor scholen in het basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs zijn gebaseerd op de Wet op het primair onderwijs (WPO). De wettelijke voorschriften voor het verkrijgen van bekostiging voor scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs zijn gebaseerd op de Wet op de expertisecentra (WEC). De wettelijke bepalingen uit de WPO en WEC zijn verder uitgewerkt in het Bekostigingsbesluit WPO respectievelijk WEC en de Regeling bekostiging. Samen vormen deze wetten, besluiten en regelingen het wettelijk kader voor de leerlingentelling.

3.3 Aspecten van controle¹

De controle op de leerlingentelling is gericht op diverse aspecten die in de volgende paragrafen zijn opgenomen.

3.3.1 Opgave Leerlingentelling

De school dient bij DUO-CFI een ondertekende 'Opgave Leerlingentelling' in. Op basis hiervan stelt DUO-CFI een 'Overzicht Geregistreeerde Telgegevens' (OGT-formulier) op en stuurt deze ter verificatie retour aan de school. De 'Opgave Leerlingentelling' van de school moet overeenkomen met het OGT-formulier en de uitgedraaide leerlingenlijst op de teldatum van 1 oktober. Dit wordt gecontroleerd door de instellingsaccountant (en ook de Inspectie).

3.3.2 Groeitellingen

Als een school te maken krijgt met een groei van het aantal leerlingen van meer dan 9%, dan kan extra bekostiging voor deze leerlingen worden toegekend. Scholen moeten dan een tussentijdse opgave van het aantal leerlingen insturen (de zg. groeitelling). Deze opgave, die op verschillende

---

¹ In bijlage Ib is per aspect van controle aangegeven wat de relevante wettelijke bepalingen zijn.

vastgestelde momenten kan plaatsvinden, moet overeenkomen met de uitgedraaide leerlingenlijst op dezelfde datum als de opgave.

3.3.3 Leerlingengewichten

Scholen kunnen extra middelen ontvangen voor leerlingen die zich in een achterstandsituatie bevinden. Het niveau van de opleiding van de ouders is bepalend voor het verkrijgen van deze middelen. Sinds 1-8-2006 geldt de nieuwe gewichtenregeling waarbij de oude regeling in 4 jaar wordt afgebouwd en de nieuwe stapsgewijs ingevoerd. Vanaf teldatum 1-10-09 wordt voor alle leerlingen op de basisschool gewerkt met het nieuwe leerlingengewicht (0,30 of 1,20).

Bij de nieuwe gewichtenregeling zijn voor toekenning van het leerlingengewicht alleen de opleidingsgegevens van beide ouders relevant. Taal- en inburgeringcursussen worden niet als opleiding beschouwd. Het niveau van het gevolgde onderwijs of opleiding is onderverdeeld in een categorie (1, 2 of 3). Door CFI is een lijst opgesteld met alle opleidingen na 1945 en de daarbij behorende categorieën. De Inspectie stelt vast of het door de school toegekende gewicht overeenkomt met de opleidingsgegevens c.q. categorie.

Indien onjuistheden of onzekerheden worden geconstateerd bij de beoordeling van het opleidingsniveau in relatie tot een buitenlandse opleiding, wordt bij de school aangegeven dat zij hierover schriftelijk advies kunnen inwinnen bij het Informatiecentrum Diploma Waardering (IcDW). Een advies van het IcDW wordt door de Inspectie niet in twijfel getrokken.

3.3.4 Culturele Minderheden (CUMI) en SBO

Scholen voor het speciaal basisonderwijs (SBO) vallen onder de Wet op het primair onderwijs (WPO). Voor deze scholen geldt niet de in paragraaf 3.3.3 genoemde gewichtenregeling maar de CUMI-regeling. Leerlingen van ouders met een niet-Nederlandse achtergrond kunnen extra bekostiging ontvangen indien door de ouders op het inschrijvingsformulier of op de ouderverklaring is aangegeven dat één van de ouders of beide ouders in een CUMI-land zijn geboren.

3.3.5 Culturele Minderheden (CUMI) en WEC

Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO die vallen onder de Wet op de Expertise Centra (WEC) geldt ook de CUMI-regeling in plaats van de gewichtenregeling. Op grond van het herkomstland² van de ouders, kunnen extra middelen worden verstrekt. Vereist is hier bewijsvoering van het herkomstland van ten minste één van de ouders (kopie paspoort).

3.3.6 Indicatiestelling

Voor leerlingen aan SBO scholen en (V)SO scholen moet een indicatiestelling voor dat soort onderwijs aanwezig zijn die is afgegeven door de Commissie voor de Indicatiestelling (CVI).

3.3.7 Ambulant begeleide leerlingen en de indicatiestelling

Een basisschool kan extra bekostiging krijgen (rugzak of leerlinggebonden financiering - LGF) voor een leerling die daarvoor een indicatie heeft gekregen van de Commissie voor de Indicatiestelling (CVI). De school is verplicht een deel van de rugzakmiddelen te besteden aan ambulante begeleiding. Deze begeleiding wordt geleverd door het (V)SO/Regionaal Expertisecentrum (REC).

---

² Zie hiervoor paragraaf 6.3. uit de brochure leerlingenadministratie en gewichtenregeling voor basisscholen, waarin de landen met een niet Nederlandse culturele achtergrond staan aangegeven.

Het overige deel van de rugzak wordt door de reguliere basisschool besteed aan extra leerlingbegeleiding.

De Inspectie gaat na, op basis van de meest recente CFI-beschikking, of de leerling daadwerkelijk schoolgaand is op de 1^e schooldag en dat een lopende (positieve) indicatiestelling is afgegeven door de CVI. Middels het interview met de directeur wordt bepaald of het (V)SO/REC de ambulante begeleiding daadwerkelijk heeft geleverd aan de basisschool.

3.3.8 Residentiële plaatsbekostiging

De residentiële plaatsbekostiging is van toepassing op de WEC-scholen die zijn verbonden aan een residentiële inrichting. Voor de leerlingentelling per 1-10-09 wordt het aantal ingeschreven leerlingen én het aantal residentiële leerlingen nagegaan ten behoeve van de bekostiging van het daaropvolgende schooljaar (t+1).

In de aangepaste regelgeving wordt geen onderscheid gemaakt tussen plaatsbekostiging van de residentiële leerlingen en de ingeschreven leerlingen met reguliere bekostiging.

3.3.9 Leerlingenadministratie

De school draagt zorg voor een overzichtelijke administratie, met name voor de gegevens van de leerlingen en hun ouders die noodzakelijk zijn voor de berekening van de bekostiging voor de school.

HOOFDSTUK 4   Aanpassing bekostiging en stappen voor het nalevingstoezicht

Bij de toekenning van gewichten worden door de scholen fouten gemaakt. Indien dit zich voordoet wordt de bekostiging aangepast. De school en het bevoegd gezag worden geïnformeerd wanneer uit de controle naar voren komt dat bij de leerlingentelling fouten zijn gemaakt. Daarbij wordt aangegeven dat de school de correcties in het leerlingadministratiesysteem moet doorvoeren, anders zitten de onjuistheden ook weer in de volgende telling. Ook wordt aangegeven dat de school volgend jaar deel uitmaakt van de groep hercontrolescholen waarbij ook voorgaande jaren van de leerlingentelling worden beoordeeld. Voor een groot aantal scholen zal dit voldoende zijn om bij de volgende telling niet weer gelijksoortige fouten te maken.

Indien ondanks de informatie en de attendering bij een aantal scholen wederom sprake is van fouten bij de eerstvolgende leerlingentelling, dan kan dit te maken hebben met een gebrek aan zorgvuldigheid, nonchalance of met berekende foutieve opgave in de leerlingentelling.

Gelet op het belang de middelen voor het primair onderwijs op een eerlijke wijze te verdelen over de scholen, is het noodzakelijk dat een school de juiste basisgegevens aanlevert voor de berekening van de toekenning. Na geconstateerde tekortkomingen worden de school en het schoolbestuur, middels de attendering in de afrondingsbrief, er toe aangezet herhaling van de gemaakte fouten te voorkomen. Het sanctiebeleid hieromtrent moet door de Inspectie het komende jaar nog nader worden uitgewerkt.

Zie verder bijlage Ia 'handhaving wettelijke bepalingen leerlingentelling'.

HOOFDSTUK 5   Rapportage en looptijd van de controle

5.1   Rapportage aan de school

Iedere school die is geselecteerd voor de controle van de leerlingentelling, wordt door de Inspectie via een rapport bericht over de bevindingen van de controle. Ook als er geen fouten zijn geconstateerd.

Bij geconstateerde fouten wordt in het rapport aan het bevoegd gezag, en in afschrift aan de school, het volgende vermeld:

- aantal leerlingen per 1 oktober 2009 die te veel of te weinig zijn geteld en/of;
- aantal leerlingen waarbij het toegekende gewicht niet in overeenstemming is met de regelgeving en/of;
- een uitsplitsing van de correcties in negatief/positief en naar gewicht;
- overige bevindingen rondom de leerlingenadministratie.

5.2   Onjuistheden

Bij de opgave leerlingentelling kunnen onjuistheden worden geconstateerd doordat de informatie over een leerling niet goed in de leerlingentelling is meegenomen of doordat de onderbouwing voor aanspraak op (extra) bekostiging onvoldoende is. In deze gevallen zal de inspectie onjuistheden constateren en deze verwerken in een voorlopige gecorrigeerde tellijst. De directie van de school heeft vervolgens twee weken de tijd aanvullende bewijzen te leveren en hiermee het eventuele ongelijk van de Inspectie te tonen. Na twee weken wordt de definitieve gecorrigeerde tellijst vastgesteld, als bijlage bij het rapport gevoegd en toegezonden aan het bestuur en de school. DUO-CFI krijgt een afschrift van het rapport en verwerkt de correcties in het bekostigingssysteem. Aan de school wordt gevraagd te bevestigen dat zij de correcties ook in het leerlingadministratiesysteem hebben verwerkt.

In de begeleidende brief bij het rapport wordt het bestuur gevraagd een afschrift van het rapport te sturen aan de accountant die de jaarrekening en de bekostigingsgegevens heeft gecontroleerd.

5.3   Looptijd controle

Scholen kunnen bezocht worden voor een controlebezoek in de maanden februari tot en met juni.

1. Indien fouten zijn gemaakt krijgen het bevoegd gezag en de schoolleiding van de Inspectie een rapport waarin de correcties zijn opgenomen.
2. De eerste keer worden bij geconstateerde fouten in de opgave leerlingentelling geen sancties opgelegd. Er volgt correctie van de bekostigingsbeschikking door CFI op basis van het rapport.
3. De school wordt mogelijk geselecteerd voor risicogericht toezicht op de naleving bij de eerstvolgende jaarlijkse controle op de leerlingentelling.
4. Indien de Inspectie het eerstvolgende jaar wederom onrechtmatigheden in de opgave leerlingentelling vaststelt, krijgen het bevoegd gezag en de schoolleiding van de Inspectie een rapport met correcties.
5. Er volgt wederom correctie van de bekostigingsbeschikking door CFI op basis van het rapport, waarin wordt aangegeven dat dit het 2^e achtereenvolgende jaar is waarin fouten in de leerlingentelling zijn geconstateerd.
6. De Inspectie stelt vast of er duidelijk sprake is van nalatigheid of bewust onrechtmatig gedrag bij de opgave leerlingentelling.
7. Dit kan leiden tot sancties bovenop de correcties. De Inspectie moet het komende jaar het sanctiebeleid nader uitwerken. Op basis van een goedgekeurd sanctiebeleid kunnen vervolgstappen genomen worden en sancties worden opgelegd.

BIJLAGE Ib**Wettelijke bepalingen leerlingentelling**

In de onderstaande tabel zijn de relevante wettelijke bepalingen uit de WPO en WEC respectievelijk Besluit bekostiging WPO en WEC opgenomen.

Aspect van controle	Artikelen WPO / WEC
Leerlingentelling (verzuim)	WPO art. 121 Besluit bekostiging WPO art. 10 WEC art. 118
Correctie bekostiging	Besluit bekostiging WPO art. 34a
Gewichten (schoolgewicht)	Besluit bekostiging WPO art. 27 en 28
Culturele minderheden (SBO)	Besluit bekostiging WPO art. 28 lid 3
Ambulant begeleide leerlingen	WPO art. 70a WEC art. 8a
Indicatiestelling	WEC art. 28c (taken cie. Indicatiestelling)
Residentiële plaatsbekostiging	WEC art. 71c Besluit bekostiging WEC art. 36
Leerlingenadministratie (inrichting, in- / uitschrijving)	Besluit bekostiging WPO art. 6, 7, 8 en 9 Besluit bekostiging WEC art. 5, 6, 7, 8, 9
Correctie bekostiging	Besluit bekostiging WPO art. 34a

Bijlage 2

FOUTDEFINITIE, KWANTIFICERING VAN DE RECHTMATIGHEIDSFOUT EN AARD EN OORZAAK VAN DE FOUTEN

1. Foutdefinitie

1.1 Inleiding

In paragraaf 1.2 wordt de foutdefinitie gegeven voor leerlingen van alle basisscholen die, op de teldatum, niet daadwerkelijk aanwezig waren. In paragraaf 1.3 wordt de foutdefinitie gegeven van een onjuiste toekenning van een (extra) gewicht aan leerlingen van reguliere PO-scholen. In paragraaf 1.4 wordt de foutdefinitie gegeven van leerlingen voor het speciaal onderwijs (SBO scholen en WEC scholen) die geen adequate indicatiestelling hebben en in paragraaf 1.5 wordt de foutdefinitie gegeven van een onjuiste aanmerking als CUMI leerling.

1.2 Aantallen leerlingen

Indien een in de telling opgenomen leerling niet aansluit op de leerlingenlijst (zowel positief als negatief), dan wordt deze als onjuistheid opgenomen. Indien sprake is van een leerling van een reguliere basisschool met een extra gewicht dan wordt de onjuistheid verhoogd met (minus) het extra gewicht. Indien sprake is van een leerling van een SBO school of een WEC school die als CUMI is aangemerkt, dan wordt een onjuistheid CUMI-leerling opgenomen.

De controle van het daadwerkelijk schoolgaand zijn van een leerling d.m.v. een beoordeling van de verzuimregistratie en mutaties rondom teldatum, wordt niet meegenomen bij de controle per 1-10-09 (zie ook punt 5 Plan van aanpak). Wij zullen hiervoor een stelpost in de foutberekening opnemen o.b.v. de bevindingen hieromtrent uit voorgaande jaren.

1.3 Extra gewicht

Indien aan een leerling van een reguliere PO-school extra gewicht is toegekend, en hiervoor geen adequate onderbouwing aanwezig is³, dan wordt het toegekende extra gewicht als onjuistheid opgenomen. Indien uit de onderbouwing blijkt dat aan een leerling een onjuist extra gewicht is toegekend, dan wordt als onjuistheid het verschil tussen 'extra gewicht is' versus 'extra gewicht moet zijn' genomen (bijvoorbeeld 1,20 moet zijn 0,30. Dit geeft een onjuistheid van -0,90).

1.4 Indicatiestelling

Indien voor een leerling in het speciaal onderwijs (SBO en WEC scholen) geen adequate indicatiestelling aanwezig is, dan wordt dit als onjuistheid opgenomen. Indien sprake is van een leerling die als CUMI is aangemerkt, dan wordt tevens een onjuistheid CUMI-leerling opgenomen.

1.5 CUMI

Indien een leerling in het speciaal onderwijs (SBO en WEC scholen) als CUMI is aangemerkt, terwijl hiervoor geen adequate onderbouwing aanwezig is of uit de onderbouwing blijkt dat de leerling onterecht als CUMI is aangemerkt, dan wordt een onjuistheid CUMI-leerling opgenomen.

---

³ Indien er géén adequate onderbouwing voor een toegekend gewicht aanwezig is, dan krijgt de school 10 werkdagen de tijd om alsnog een adequate onderbouwing te leveren. Lukt dit niet dan wordt het toegekende gewicht als onjuistheid aangemerkt.

2. Kwantificering rechtmatigheidsfout

2.1 Inleiding

De onjuistheden worden allereerst gekwantificeerd per soort school, te weten voor reguliere PO-scholen (zie 2.2), SBO scholen (zie 2.3) en WEC scholen (zie 2.4). Vervolgens wordt de totale rechtmatigheidsfout berekend (zie 2.5).

2.2 Kwantificering fout reguliere Basis Onderwijsscholen

Nadat de controle voor alle scholen is afgerond, levert de Inspectie per school het absolute totaalgewicht op, conform de berekeningswijze van CFI, van vóór en na de controle. De geconstateerde onjuistheid is het verschil tussen het totaalgewicht na de controle minus het totaalgewicht vóór de controle. Op basis van de geconstateerde onjuistheid rekent de directie PO per school de budgettaire correctie uit (inclusief impulsgebieden en compensatieregeling). Daarna worden voor de steekproefscholen de budgettaire correcties opgeteld en (lineair) geëxtrapoleerd tot een foutbedrag voor de totale massa van reguliere PO-scholen.

2.3 Kwantificering fout SBO scholen

Nadat de controle voor alle scholen is afgerond, levert de Inspectie per school het aantal leerlingen 'regulier' respectievelijk 'CUMI' op van vóór en na de controle. De geconstateerde onjuistheid is het verschil tussen het totaal aantal leerlingen 'regulier' respectievelijk 'CUMI' na de controle minus vóór de controle. Op basis van de geconstateerde onjuistheid rekent de directie PO per school de budgettaire correctie uit. Daarna worden voor de SBO scholen de budgettaire correcties opgeteld en (lineair) geëxtrapoleerd tot een foutbedrag voor de totale massa van SBO scholen.

2.4 Kwantificering fout WEC scholen

Nadat de controle voor alle scholen is afgerond, levert de Inspectie per school het aantal leerlingen 'regulier' respectievelijk 'CUMI' op van vóór en na de controle. De geconstateerde onjuistheid is het verschil tussen het totaal aantal leerlingen 'regulier' respectievelijk 'CUMI' na de controle minus vóór de controle. Op basis van de geconstateerde onjuistheid rekent de directie PO per school de budgettaire correctie uit. Daarna worden voor de WEC scholen de budgettaire correcties opgeteld en (lineair) geëxtrapoleerd tot een foutbedrag voor de totale massa van WEC scholen.

3.5 Berekening totale rechtmatigheidsfout

De foutbedragen van de reguliere basisscholen, de SBO scholen en de WEC scholen worden bij elkaar opgeteld tot een totaal foutbedrag. Daarna wordt het totaal foutbedrag gedeeld door het totale budget van artikel 1 (PO) van de begroting van OCW. De uitkomst hiervan wordt uitgedrukt in een foutpercentage⁴.

---

⁴ In het te berekenen foutpercentage worden positieve en negatieve fouten met elkaar gesaldeerd.

3. Aard en oorzaak van de fouten

3.1 Inleiding

In de controle op de leerlingentelling per 1/10/2009 zal van de geconstateerde onjuistheden in de toekenning van extra gewichten de aard worden vastgelegd als ook de oorzaken. In het op te stellen samenvattend rapport zal een gedetailleerde analyse van de aard van de fouten worden opgenomen en een opgave van de belangrijkste oorzaken.

3.2 Opsomming aard van onjuistheden

In de aard van de onjuistheden zal de volgende detaillering worden aangebracht:

- Welke correcties in gewichten de onjuistheden betreffen (bijvoorbeeld 1,20 moet zijn 0,30);
- vastgelegd wordt of de onjuistheid betrekking heeft op:
  - bepaling opleidingsniveau Nederlandse opleiding;
  - bepaling opleidingsniveau buitenlandse opleiding;
  - ouderverklaring niet aanwezig of niet volledig ingevuld;
  - overig.